

ÖZET: Disiplin ve yüksek disiplin kurullarının bir derece hafif olan cezanın uygulanmasına karar verip veremeyeceği hk.(03/03/2017 – 1390)

Disiplin ve yüksek disiplin kurullarının bir derece hafif olan cezanın uygulanmasına karar verip veremeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasında "*Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre 125 inci maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir.*" hükmüne yer verilerek 125 inci maddesinde Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller sıralanmış, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise "*Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, anılan Kanunun 126 ncı maddesinde "*Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.*

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir.

Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

Özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümleri saklıdır." hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının söz konusu olduğu durumlarda soruşturma dosyasının ilgili disiplin kurulunda görüşüleceği, disiplin kurulunca olayın maddi delillerinin araştırılıp kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesini gerektirecek bir fiil veya halin var olup olmadığını değerlendirerek cezayı kabul ve ret etme kararı vermesi gerektiği, müteakiben ilgisine göre atamaya yetkili amir veya vali tarafından cezanın verileceği; Devlet memurluğundan çıkarma cezasının ise doğrudan yüksek disiplin kurulunca verileceği, atamaya yetkili amirlerinin bu hususta herhangi bir takdir yetkisinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla;

- "Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan" veya "ödül ve başarı belgesi alan" memurlar için fiil veya halin karşılığı olan disiplin cezasından bir derece hafif olan cezanın uygulanması hususundaki takdir yetkisinin disiplin cezasını vermeye yetkili disiplin amiri veya disiplin kuruluna ait olduğu,

- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren bir fiil veya halin var olduğu kanısıyla açılan disiplin soruşturmalarında cezanın son merci olarak atamaya yetkili amirler veya valiler tarafından verileceği hususunda mezkur Kanunda açık hüküm bulunduğu, dolayısıyla bir derece hafif olan cezanın uygulanması konusundaki takdir yetkisinin de bu idari mercilerce kullanılması gerektiği,

- Devlet memurluğundan çıkarma cezasında ise ceza verme işleminin tüm süreçlerinin Yüksek Disiplin Kurulunca karara bağlandığı, bir derece hafif olan cezanın verilmesi hususu dahil tüm takdir yetkisinin Yüksek Disiplin Kurulunun uhdesinde bulunduğu, değerlendirilmektedir.